

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 2 70, polletno K 1 50, četletno K 5 —, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30 —.

Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 303.

Zahvala!

Someščani, volilci! Narodno-napredni stvari ste izvajali sijajno zmago. Oplašile Vas niso grožnje in pretnje; niti niste bili pristopni mamečim obljubam, niti Vas ni mogla preprečiti naivna, časovno zaostala poslanica vrhovnega pastirja ljubljanske škofije. Pogumno in neustrašeno ste nastopili v velikem številu, da izkažete svoje neomejeno zaupanje svoji stranki.

Zdravi Vaš razum in zavednost Vaša, zvestoba do stranke in Vaša udanost idejam, kojih nositeljica je narodno-napredna stranka — to so odlične lastnosti Vaše, ki jih ne moremo dovolj visoko ceniti.

Zato hvala Vam; zahvaljujem Vas ne toliko v imenu svojem, kakor imenom vzvišene misli, ki jih zastopa narodno-napredna stranka. Zahvaljujem zlasti še vse slovensko napredno časopisje, zahvaljujem naše okrajne organizacije, ki so ob tej izvolitvi iznova dokazale svojo visoko usposobljenost in in ki imajo v prvi vrsti na svoji vesti velike poraze, ki jih je ob letošnjih volilnih borbah doživljal klerikalizem v beli Ljubljani.

Priznanje pa moram izreči tudi naši socijalistični organizaciji, ki je spontano, brez kakršne koli obljube ali obljube v to vrsto, da nastopi vzajemno z nami proti klerikalnem kandidatu.

Zato imamo povod radovati se letošnjih uspehov, zlasti pa še večerajšnje zmage. Toda to veselje bodi nam le v moralno podporo, bodi nam pogon za nadaljnje resno, premišljeno in urejeno delo, delo na kulturnem, gospodarskem in — v ožjem pomenu besede — političnem polju.

Rast in procvit naroda slovenskega v vseh njegovih slojih bodi naša svrha, ki jo brez dvoma dosežemo, ako vestno in rečno vršimo in izpolnjujemo programatična določila narodno-napredne stranke. V tem znamenju pojdimo na delo, v tem znamenju iščimo nadaljnjih svojih zmag!

V Ljubljani, dne 21. junija 1911.
Dr. Vladimir Ravniar.

Po bitki.

„Križi bodo postali meči in Bog bo blagoslovil naše orodje,“ tako je govoril pred volitvami krščanski socijalec minister Weiskirchner. In res, križi so postali meči, toda Bog orodja ni blagoslovil, kajti oni, ki so križe v meče izpremenili in so šli na boj v mislih, da bo Bog blagoslovil njih orodje so bili pobiti. Le skrajno desno krilo se je rešilo.

Cela vojna se je vršila tako: Kr-

ščansko socijalna armada, ki je križe v meče izpremenila in je kakor križarska vojska odšla na boj zoper brezverce in svobodomislece, si je bila precej v svesti svoje zmage. Posebno njen srednji del, ki je imel v rokah glavno mesto države, se je čutil varnega. Levo krilo na Češkem in na Moravi je bilo bolj slabotno, toda upati se je dalo, da če ne zmagajo, vsaj zadržijo husite in razne druge nevernike, da ne bodo mogli priti drugam na pomoč. Desno krilo na jugu pod vrhovnim poveljstvom dr. Šušteršiča je imelo še najboljše stališče. Papež je dal vojski svoj blagoslov in škof Anron Bonaventura je pisal pastirska pisma.

Nasprotna armada si ni bila popolnoma v svesti zmage. Govorilo se je, da se bo število socijalistov zmanjšalo, ker so Nemci pripravili svoje meščanske nacionalne vrste. Najboljše je stvar stala na Češkem, kjer so stale napredne stranke pod skupnim vodstvom dr. Kramarja. Na jugu je bila pozicija manj ugodna.

Tako se je po veliki noči začela vojna in je 13. junija prišlo do glavne bitke.

Krščansko socijalni križarji so bili v lastni trdnjavi premagani, njih vodje so padli in tako je srednji del vojske trpel občutno škodo. Tudi na severu so bili klerikalci tepeni, le na jugu so zmagali.

Zmaga pa še ni bila odločena. Situacija je bila podobna vojni 1. 1809. med Avstrijo in Napoleonom. 10. junij je bil Aspern. Toda Aspernu je sledil Wagram. Po negotovi zmagi 13. junija so se zbrale 20. t. m. čete zopet na boj in so dokončale zmago.

Zmaga je popolna. Sredina je razbita, Weiskirchner, ki je govoril o križih in mečih je propadel v dveh volitvah, križarsko-klerikalna armada se umika, na Češkem je klerikalna vojska doživela popoln poraz, ostalo je samo desno krilo in vprašanje je, kam bo dr. Šušteršič peljal svoje klerikalne voje. Težko bo voziti z vozom, če je sredina razbita in na eni strani kolo popolnoma potro. Vkljub temu da je slovenska klerikalna vojska priborila dvoje mandatov, ni s tem nič pomagano, ker je poraz drugod prevelik, da bi ga slovenski klerikalci mogli popraviti. Tako torej ni nič pomagalo, niti križi, niti blagoslov, niti pastirska pisma. Križarji so srečno pobiti in Avstrija si lahko oddahne.

Danes je po bitki. Le tu in tam grmi še kak top. Po Slovenskem straši klerikalna vojska. Edino Trst in Ljubljana sta se rešila. Križarji sicer pravijo, da ju bodo oblegali in če ne pojde drugače, izstradali, toda osamljeni in zapuščeni se bodo brez potrebne pomoči klatili po naši zemlji, dokler se ne zgodi z njimi kakor se je zgodilo s križarji drugod.

Čudne stvari se gode ob vojnih časih. Mesta padajo iz rok v roke in z njimi meščanstvo — in vsi se morajo pokoriti zmagovalcu. Tako pravijo se je zgodilo na Dunaju v teh bojnih časih. Ljudje, ki so bili zjutraj še na-

vdušeni krščanski socijalci, so se popoldne — ko se je krščansko socijalna vojska pobita umikala z bojišča — odrekli takega naziva in so pretili s pestmi onim, ki so jih imenovali s tem imenom.

Klerikalci pravijo, da s krščanskimi socijalci že zdavnaj niso bili zadovoljni. Bili so premalo klerikalni in preveč narodni. Res, slišali smo, da je nadškof Nagl svoj čas prepovedal krščansko-socijalnim akademikom, da ne smejo biti v svojih družinah svobodomiselnih in naši klerikalci so se parkrat jezili, da krščanski socijalci niso nič boljše kakor nemški nacionalci. Krščanski socijalci si niso znali pomagati in so pozabili na krščanstvo in na socijalnost samo da so imeli mandate in da so bili na vodilnih mestih. Šele ko so prišle volitve, je prišel zopet križ na vrsto. Ko so jim Nemci očitali, da niso dovolj narodni, so nastopili proti Čehom na Dunaju in ko so videli, da so premagani, so izdali plakate s slovensko trikoloro. Tako je postalo gnilo v križarski vojski in ko je bil sovražnik pred durmi, so pristajali trumoma prestopali na drugo stran.

Dunajčan je bil čuden človek. O politiki je malo premišljal. Razumelo se je samo po sebi, da je krščanski socijalec. Zakaj, tega sam ni vedel. Zato je bil Dunaj tako močna krščansko socijalna trdnjava. Toda število je bilo na videz, kakor prepričanje.

Nekaj podobnega je pri nas. Danes se drže klerikalci napredno šele tedaj, če se dviga napredna misel med ljudstvom. Zaduše z vsem nasiljem vsak pojav, ki kaže na osvobodjenje. Toda v njih vrstah je kakor med dunajskimi krščanskimi socijalci, in nekoč se bo pri nas zgodilo, kakor se je zgodilo tam. Takrat propade to skrajno krilo križarske vojske in slovenska zemlja se bo oddahnila.

Obrekovalcem.

(Dopis iz meščanskih krogov.)

V članku pod gorenjim naslovom je „Slovenec“ z dne 20. t. m. nagradil toliko laži proti naprednim listom sploh posebej pa še proti „Učiteljskem tovarišu“, da člankar, slovit Jeglič, vodja II. mestne šole, naravnost izdaja odgovor vseh prizadetih naprednih listov.

Da izve širša javnost tudi izven naše dežele, kako izgleda na Kranjskem tista vrhovna šolska oblast, ki daje potuho klerikalnim učiteljem za njih brezmejno surovosti, ki jih uganjajo s slovensko mladino v šoli, navajamo danes nekatere slučaje iz katoliške pedagogike priznanega ljubljence c. kr. šolskih oblasti.

Glavni temelj Jegličevega vzgojeslovja je brezmejno sovraštvo, ki ga teoretično in praktično izjavi napram otrokom naprednih meščanskih rodbin. Učencu Lukeschu iz 8. razreda je ukazal v mrzlem letnem času klečati na golih kramnih tleh na mostovžu kar celo uro ter ga nalašč izpostavil posmehu mimoidočih. Kaj je deček

naredil? Nič drugega, le električno žarnico je malo omajal. Neka rado-voljka iz Jegličevega razreda pripoveduje še lepše stvari o Jegliču. Pravi, da Jeglič otroke naprednih staršev kaznuje s tem, da jim tlači umazano cunjov v usta in da tudi sicer postopa naravnost divjaško napram šolski mladini. Te slučaje po-jasnimo posamič; za danes se dotakne-mo še slučaja učitelja Cepudra in nekaterih najdebelejših „Slovenčevih“ laži.

Res je, da je Cepuder dobival plačo izjemši meseca aprila 1910. Toda res je pa tudi, da če bi se bile Jegličeve spletkarije posrečile, bi bil Cepuder brez kruha. Da pa Cepuder ni še večja pomanjkanja trpel, kot ga je, to je bila zasluga njegovih naprednih tovarišev, ki so razkrinkali Jegliča in se zavzeli za Cepudra. Cepuder pa od tistega trenutka ni mogel videti Jegliča, ko mu je ukazal, da ne sme občeati z naprednimi tovariši. Jeglič se je pri tem skliceval na nad-zornika Maierja, češ, da je Maier to naravnost sam prepovedal. To pa je bila laž. Kajti nadzornik Maier ima preveč takta, da bi se bil upal svoje funkcije tako daleč zlorabiti. Jeglič je tedaj sam zlorabil nadzornikovo ime v svrhu svojih nečednih manevrov. Cepudru pa se je Jeglič zagnusil po-sebno takrat, ko je Jeglič v pisarni, torej uradno, Cepudra silil k pristopu v Sloveskarijo. Cepuder, ko je prišel v pisarno, je takoj povedal, da mu je Jeglič obljubil postranski zaslužek, ako postane Sloveskar; zahteval pa je od Cepudra izjavo takoj drugi dan. Cepuder kot značaj je tudi takoj iz-javil, da bo Jegliču v obraz povedal, da on ni na prodaj, kot so razni drugi uskoški kruhoborci. Napredni učitelji pa so Cepudru svetovali, naj tega ne stori, ampak se naredi tako, kot bi bil na vse to pozabil.

„Slovenec“ si drzne pisati o zga-garju. Kdo pa je večji zga-gar med učitelji, kot Jeglič? Naj se spomni, kako je svojčas v „Slovenski Narod“ vtihotopil nesramen in neosnovan na-pad na tedanjega voditelja Gabrška, drugi dan pa je šel on sam s krinko ogorčenja k Gabršku izraziti mu obža-lovanje na napadu, ki ga je on sam priobčil. Taka je katoliška morala Sloveskarja Jegliča!

Zakaj Jeglič nič ne omenja nekih zvezkov, na podlagi katerih je bil Cepuder denunciran? Ker je Jegliču do-tični denuncijant dobro poznan, se nam čudno zdi, da v „Slovencu“ nič ne omenja te lepe zadeve. Kaj bi mi govorili o nji?

Naravnost nesramna je laž, da je Jeglič posvaril učitelja naj ne klasi-ficira učencev v izpričevalo drugače, kot v katalogu. On je le vprico svo-jeja otroka zavpil nad učiteljem, zakaj je spisal odhodno izpričevalo vajencu, da si Jeglič sam dal za to potrebno tiskovino, in tudi pri konferenci ni ugovarjal proti temu. To je resnica! Zlobna denunciacija pa je, če trdi vodja, da dotični učitelj izpričevala ni pravilno prepisal iz kataloga.

Jeglič piše v svojem „krepkem

tonu“. Ta „krepki ton“ je med nao-braženimi ljudmi nemogoč; poznajo ga k večjem tolovajski poglavarji, od vodje mestne šole pa sme učiteljstvo kaj boljšega pričakovati.

Nesramna je dalje Jegličeva trditve, da je dotični učitelj božjasten. Ker je to trditve Jeglič javno izprožil, zato tudi javno vprašamo: ali je bil o tem zaslišan pristojni zdravnik dr. Demšar in ali je dal o tem svoje izvedeniško mnenje? Naj g. dr. Demšar zdaj javno pove, če je on res tako izjavo podal. Tu se ne gre za malenkost, marveč gre se za eksistenco dotičnega učitelja, pa tudi za vprašanje pouka mladi-ne pri učitelju, ki naj bi bil bož-jasten.

Laž je, če Jeglič trdi, da je preiskava dognala, da je Jeglič pravilno postopal. Zakaj pa je dobil Jeglič ukor radi njegovega postopanja napram učiteljstvu? Res je sicer, da se pri-stojne oblasti, ki se boje upliva kleri-kalcev, trudijo, celo pedagogi tega vzor vodje zakriti, ampak res je pa tudi da Jegličovo delovanje ne bo ostalo prikrito zato bo skrbelo vse pošteno čuteče učiteljstvo.

Glede anarhistov pa se c. kr. mestni šolski svet tem potom poziva, da takoj uvede preiskavo ter dožene, kdor izmed učiteljev na II. mestni šoli goji anarhistične ideje. Jeglič naj jih imenoma pove in dokaže kar v „Slovencu“ trdi; za denuncijanta in lažnika ni mesta med učitelji.

Glede sestankov v Jegličevi vod-stveni pisarni je toliko gotovo, da se tam večkrat pozno v noč zbirajo razni Sloveskarji in njih vredne Sloveskarice. Kar se tiče Jegličeve trditve, da ob volitvi v mestni šolski svet on ni agi-tiral, naj mestni šolski svet pozove vse učitelje zopred, pa bo prišel oni pravi na dan; če bo to Jegliču prav ali ne, to je njegova stvar. On si je v „Slovencu“ juho skuhal, popiti jo bo moral, tudi če bo zanj prevroča.

Meščani, ki pošiljamo svoje otroke v šolo, hočemo vedeti, komu jih za-upamo in kaj se vse godi pod vod-stvom slovitega Jegliča.

Iz slovenskih krajev.

Iz Ribnice. Z ozirom na razne klerikalne sleparije in nasilstva, kate-ra so uganjali klerikalci po deželi ob zadnjih državnozbornih volitvah, sem zvedel zelo zanimive stvari na svojem potovanju. Na Dolenjskem je fara Sv. Gregor, kjer pašuje župnik po imenu Krumpeštar, ki je imel v nedeljo pred volitvami naslednjo pridigo: „Otroci prosite svoje očete, naj volijo Jakliča. Poklekajte predenj, gotovo Vas bode uslišal. Zene vplivajte po noči in po dnevi na svoje može, da bodo volili našega kandidata; ako bi pa bila vsaka prošnja zastoj na kljubu-je te moži.“ Nadalje je prepovedal vsakemu, kdor bo volil Puceljca, pristop v cerkev in k spovedi. Odklekal jim je tudi cerkveni pokop. Čudno ni toraj, da so zmagali, če so s takim orodjem delali za svojega kandidata. Toda župnik naj si zapomni, da bo tudi za

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

Stotine vojakov so jele iskati po gostem hrastju ... Ali vse iskanje je bilo zaman: Rolanda ni bilo nikjer.

Srd Ivana de Medičis je bil strašen. Izbruhal je vse kletve in psolve, ki jih je znal.

Toda ker je bil metodičen človek, ker je pil nad pravo mero in ker je čutil, da se mu trepalnice zapirajo od zasplosti, je položil svojo osvetlo na kasnejši čas, vrgel se na svojo vojaško posteljo in zaspal globoko spanje.

Kakor je ukazal še tisti večer, so ga zbudili drugo jutro zarana.

Nemudoma je zajahal konja ter se v spremstvu par čast-nikov in ene stotnije konjenikov odpravil proti Governolu, čigar zidovi so se dvigali kake pol milje daleč od taborišča.

Njegovo prvo vprašanje je bilo, ali so našli ubeglega Ro-landa, in ko so mu odgovorili, da ni po njem ne duha ni sluha, je stresel glavo in zamrmral:

— Roland Kandiano mi je grozil in me smrtno razžalil. Našel ga bom. In kadar ga najdem, bo trpel isto kazen, kakor jo je trpel njegov oče.

Nato je zdirjal proti obzidju.

Ivan de Medičis je bil sklenil, da naskoči Governolsko trdnjavo, jutri ali po jutrišnjem. Dogodek sinočnje noči pa je pospešil njegov sklep. Odločil se je, da maršira še danes nad Governolo.

Razgovor, ki ga je imel z Rolandom, mu je odprl zares novo obzorje. Fokarijevi predlogi so ga navdušili. In hotel je ravnati naglo, da pošlje takoj po zavzletu trdnjave odposlanca k dozu beneškemu.

Odposlanec je imel predvsem povedati Fokariju, da Ivan de Medičis v načelu sprejme njegov zavezniški načrt, in mu naznačiti dan za sestanek v svrhu natančnejšega dogovora.

Vrhu tega ga je imel posvariti, da naj se čuva Rolanda in ga, ako ga dobi v pest, izroči živega Velikemu Vragu.

Ko so bili ti razni projekti v njegovem duhu gotovi, je mislil Ivan de Medičis le še na to, kako bi zagotovil svojemu naskoku uspeh.

V to svrhu je hotel še enkrat premotriti zunanost trdnjave in najti njeno šibko točko, da bi mogel komandirati ves svoj napor samo na ta kraj.

To je bila taktika, ki se mu je dotlej vedno posrečila: zagnal je vse svoje bojne sile na eno samo točko, napravil je v zidu vrzel ali pristavil lestve in vdril v trdnjavo.

Četrten galop ga je privedel k trdnjavi, v bližino mu-šketnega streljaja.

Ukazal je svoji četi, naj se ustavi ter jahal z dvema izmed svojih častnikov sam naprej, hoteč jima dati natančnih navodil.

Jahal je korakoma ter proučeval položaj s tisto skrbjo, ki je bila eden izmed glavnih vzrokov njegovih prejšnjih bojnih uspehov.

Vojaki, ki so stražili na obzidju, so z očmi zasledovali ma-never Ivana de Medičis. Pozdravili so ga s par strelji iz arkebuz; Veliki Vrag se je umaknil iz dosega krogel in mirno nadaljeval svojo pot.

Naposled se je ustavil na zapadni strani trdnjave.

Tam je bilo obzidje v očitno slabem stanju; par strelav z bombardu, ki je morala nastati vrzel.

Oblegani, iznenadeni po naglem prihodu Medičisove armade, niso imeli časa popraviti to stran in so se zadovoljili s tem, da so s hlodi zagradili luknje svojega obzidja, bolj zato, da bi po-izkusili zakriti njegovo zanemarjenost, kakor v nadi, da ga okrepe.

Vrhu vsega je bil tudi jarek, ki se je spuščal povsod drugod navpično v globino, na tej strani le malo strm. Nedvomno so se bili prebivalci navadili, hoditi na tem kraju v jarek, tako da so pomalem nastale steze v strmini in se je rušila prst ter zasipala jarek.

Ko je Veliki Vrag zapazil vse to, se je stresel od veselja.

— Governolo je naš, je dejal.

Jedva pa je izgovoril te besede, že sta počila po vrsti dva strela.

Častnika, ki sta spremljala Ivana de Medičis, sta padla s konj, eden ubit na mestu, drugi pa težko ranjen na rami.

Konj Velikega Vraga se je vzpel pokoncu.

Toda njegov jezdec ga je zadržal na mestu.

Ivan de Medičis je bil fizično hraber do skrajne meje; nje-gova drznost je slovela v pregovoru. Namesto da bi pustil pre-strašenemu konju, ki je hotel bežati, njegovo voljo, je nategnil uzdo in se ozrl.

Iz robidovja pred obzidjem se je dvignila človeška postava; bil je očitno tisti, ki je pravkar ustrelil obadva oficirja.

Ivan de Medičis je strmenjem zapazil, da je ta človek sam in da nikakor ne beži, nego še celo očitno vabi njegovo po-zornost nase.

Mož pa je zakričal:

— Ivan de Medičis! Imam še eno pištolo nabit, in bodalo imam. Ti imaš svoji dve pištoli in meč. Ponujam ti boj.

— Roland Kandiano! je zarohnel Veliki Vrag. Sam moj pe-klenski patron mi te pošilja.

Istočasno je izdrl svoji pištoli iz njenih tokov, vzel uzdo med zobe in se tako oborožen zakadil proti Rolandu.

Deset korakov pred njim je izstrelil obedve cevi obenem. Počil je tretji strel.

Ivan de Medičis se je zvalil raz konja. Roland je izpustil kadečo se pištolo, ki jo je držal v roki, ter pristopil k ranjencu.

Oči Velikega Vraga so bile zaprte.

Bil je bled; njegovo lice je pokrivala tista posebna ble-dota, s katero bližnja smrt odeva obraze, obračajoča se proti večnemu uničenju.

Ležal je na hrbtu, roke razprostrate.

Roland ga je gledal nekaj trenutkov; njegove ustnice so se skrivile v temnem smehljaju.

— Ni še mrtev, je menil sam pri sebi, toda par urah bo končano.

Nato se je sklonil k njemu.

Zdajci je Ivan de Medičis odprl oči.

— Ali lahko kaj storim za vas? je vprašal Roland.

— Hodi k satanu!

(Dalje.)

klerikalce prišel na plačila. Prišel bo kmalu čas, ko bo tudi kmei prišel samostojno misliti.

Iz Hrenovice. Podlost fanatizirane klerikalca hrenovske občine. Zmagala klerikalca dr. Žitnika je tako razveselila vse njegove privržence hrenovske okolice, da je enemu izmed njih še onih par gramov možganov, ki so že itak prenapolnjene sovraštva in hudobnosti do naprednjakov, spravila popolnoma iz njih vsakdanjega položaja. Z zmago klerikalnega poslanca zmagala je tudi podlost „Domoljubovega“ dopisuna nad vsako drugo njegovo klerikalno vrlino in v tej podlosti spravil se je nad moža in fantiče iz „neodrešene polentarske Italije“ ter njegovo hišo. Njegovo srce je zaželelo po liberalni žrtvi in maščevanje je sladko. Ali maščevanje na način pretneje ščuvanja proti tej hiši, to je kaznjivo, češar bi se morala sramovati vsaka moralna propalica, kamoli ne individij, ki je veren član katoliške cerkve, katere glasilo je: „Kar nečes, da drugi Tebi store, ne stori tudi Ti drugim tega.“ Slabo vest pa ima ta dopisun, zavedajoč se svoje absurdnosti, ker se boji povedati, da li je poslušajoči ali pa morda učeči član katoliške cerkve? Res zasluži ime vzor zahrbtnega in zavijača in da se obračuna z njim. In ta duševna reva pravi nadalje, da ni še dolgo, ko je imel ta mož v neodrešeni polentarski Italiji domovinsko pravico, torej da je bil še pred kratkim tujec in državi. Slabo si meril ti dopisunče in še slabše zadel, ker ta mož, ki ti je trn v peti in na katerega si se Ti spravil je rojen Avstrijec in je imel domovinsko pravico v Avstriji, še predno je pomilovaljan vredni dopisunček platno prodajal. Svetujem mu malo več zgodovine, ali pa naj se obrne na g. župnika kojeja je pred več leti podučilo c. kr. okrajno glavarstvo v Postojni v domovinstvu in pravicah. Ljudstvo dobro pozna tega moža iz papeževe dežele ter ga tudi jako spoštuje in to zadostuje. Kar pa ta dopisunče, ki ni niti vreden, da bi temu možu čevlje zavezal, blebeče, to je le ona krščansko klerikalna ljubezen do naprednjakov, katere bi najraje iz same ljubeznivosti in prijaznosti takoj pokončali, kar lepo dokazuje hrenovški dopis v „Domoljubu“ od 15. t. m. Ker se bomo pečali, da razkrinkamo sadove klerikalne organizacije in izobrazbe naj se zahvalijo vsi prizadeti tistim, ki so nam zanetili in skalili ljubi mir, a po kalnem jim ne bomo pustili ribariti temveč prišli bomo z barvo na dan!

Iz Novega mesta. Ako gledamo in primerjamo številke oddanih glasov za Jarca z onimi naprednjakov, si moramo misliti, da smo mi Dolenjci res sami klerikalci. Ako na številke pogledamo pravim, a v resnici ni tako, kakor se nam poroča iz okolice. Dobro je, da tudi širša javnost izve, kako se je manipuliralo z glasovnicami, agitacije še ne omenjamo ne, ker vsake, kako so se trudili Tonetovi hlapci. Poleg očeta Štemburja je še nekaj drugih mož, ki sede na prestolu županstva, ki smo jih imeli za čislane može, pa so sedaj pokazali, kaj more storiti klerikalna strast. Med vsemi občinami se je odlikovala menda Prečina, nji na čelu seveda župan sam. Komisija je bila sestavljena iz takih tičev, da niti volilni komisar (katere-mu vsa čast dasi ne vem kakšnega političnega prepričanja da je) ni mogel videti lumparij, katere so se uganjale. Očividec pripoveduje, da so se ljudem glasovnice pri komisiji jemale ter zamenjavale. Gospod kaplan so imeli tudi dosti posla. Dan pred volitvami se je mož trudil in hodil po vaseh ter podpisaval glasovnice za Jarca, že pozno v noč jo je šele pri-

mahal domov ves upehan, utrujen od dela za blagor svete cerkve — na volišču. Na dan volitve je g. župnik naročil frančiškana, da je ob 10. uri med volitvami mašo bral ker g. kaplan niso imeli časa, so morali biti prisotni pri volitvi ter ljudem s silo vpisavati Jarca. G. župnik so bili pri komisiji ter pridno spravljali njim zoperne glasovnice v malho ter jih nadomestili z Jarčevimi, medtem se je pa od truda kaplanček kar penil, seveda jih je tudi nekaj moral preslišati od strani naprednih volilcev, pa za bisago se vse prestane. Kakor se nam od neke strani poroča, pridejo vsi ti možje pred preiskavo, med njimi tudi menda župan, kar mu gotovo ne bode v čast. O tem poročamo pozneje. Toliko v pojasnilo javnosti, da bodete vedeli, da Jarčevi glasovi na Dolenjskem niso bili vsi pošteni temveč jih je veliko nakradenih iz žepa. Naš narod ni tako slab, kakor je soditi, temveč so oni veliko slabši, kateri bi mu imeli koristiti. Za danes bodi temu dovolj.

DNEVNE VESTI.

„Slovenec“ in ožje volitve. „Slovenec“ je izdal včeraj posebno izdajo, da je naznanil, kako sramotno so na celi črti propadli prijatelji slovenskih klerikalcev, dunajski krščanski socialci in moravski klerikalci. Težko mu je pač bilo pisati o strahovitem porazu avstrijskega klerikalizma, ali zapisati je moral, kajti dejstva se ne dajo utajiti. „Slovenec“ je pričakoval, da bo lahko izdal zmagoslavno list, pa je moral napraviti naznanilo o politični smrti svojih zaveznikov. Zato je ves iz sebe in seveda po stari navadi spet psuje na vse strani. Predvsem ga seveda jezi volitev v Ljubljani, ker je ta volitev pokazala, da Ljubljane klerikalci nikdar ne bodo dobili v svoje roke; Ljubljana je vnovič sijajno pokazala, da je po veliki večini napredna in da taka hoče ostati tudi v prihodnje. Na tem ne bo čisto nič izpremenilo „Slovenčev“ ropotanje. — Kar se pa izida ožjih volitev na Dunaju tiče, je ta izid „Slovenca“ tako zelo poparil, da niti ne ve, kaj piše! Res ne vemo, kako bi nazivali „Slovenčev“ pisanje, da je krščanske socialce na Dunaju vrgla njihova krivdnost proti Slovonom. Res je, da dunajski Slovani, predvsem Čehi, niso mogli glasovati za krščanske socialce. Ali to ni bilo odločilno. Vzrok strahovitega poraza krščanskih socialcev na Dunaju je krščanskosocialna korupcija in krščanskosocialni terorizem; naši klerikalci, ki delajo pri nas korupcijo in terorizem, kakor so delali krščanski socialci na Dunaju, lahko iz dunajskega zgleda vidijo, kam pelje pot. Žalostna je tolažba „Slovenca“, da si bodo dunajski krščanski socialci opomogli. To se ne bo nikdar zgodilo, ampak bo stranka začela rapidno propadati tudi na kmetih. Letošnje volitve so bile zgodovinskega pomena: one so začele konca avstrijskega klerikalizma.

Strahovito klavrn je včerajšnji večerni „Slovenec“. Ni čuda! Saj daje izid na Dunaju slovenskim klerikalcem misliti. Dosedanjega klerikalnega sistema v Avstriji je konec in slovenski klerikalci, ki jih bo samo 21, bodo med 516 poslanci kaj malo pomenili, ker ne bodo imeli nikjer zaslombe. In pa ministrski stolček, na katerega bi se dr. Šusteršič tako rad vsedel, je splaval po vodi. Od tod klavnost!

Kako nameravajo gospodariti klerikalci v ljubljanskem občinskem svetu. Prijatelj našega lista nam piše: Pred nedavnim časom pogovarjal sem se z nekim klerikalcem, kateri je prav

dobro poučen o bodočem delovanju v ljubljanskem občinskem svetu. Ko sem mu zatrjeval, da ima vendar napredna stranka večino, obrazložil mi je in dokazal, da je nima in sicer sledeče: Kar se tiče gospodarskih vprašanj, pride vsak tak predlog v odsek, pri katerem bodo po številu svetovalcev zastopani naprednjaki s 6 glasovi, klerikalci s 3, Nemci z 2 in demokrati z enim glasom. Predlog je od napredne strani: Proti temu predlogu vložijo ugovor klerikalci, vsled česar pride predlog pred občinski svet; tu pa nimajo pravice glasovanja (on tako trdi, jaz pa nisem dovolj poučen) naprednjaki ki so v odseku bili „za“ in klerikalci, ki so v odseku bili „zoper“. Odpade toraj pri glasovanju 6 naprednih glasov in 3 klerikalni, vsled česar pride napredna stranka v manjšino 2 glasov in predlog, ki je bil vložil od napredne strani bode 17:19 odbit. (Opozicija ima tedaj večino). Zoper predlog vložili bodo naprednjaki ugovor, deželna vlada ga bo pa „samo-obsebi umevno“ zavrnila. To je nekaj. Ravno isti možakar pa mi je tudi razodel sledeče: Predno bode rešen rekurz zoper sedanje občinske volitve, sklican bode deželni zbor. Pri tem zasedanju spremenili pa bodo teritorij tako, da se priklapijo mestni občini Glinice in Vič in ker se bode rekurzu gotovo ugodilo, bodo nove občinske volitve vsled priklapljenja teh 2 vasi popolnoma drugače izpadle in prvo besedo dobe klerikalci.

Šukljeto v volilni humbug. Šuklje je pri nastopu kot deželni glavar za bilal uradnikom deželne odbora, da se imajo vzdržati ob volitvah vsake agitacije. 20. in 13. junija pa smo videli komandirane uradnike-klerikalce pri volilnih komisijah, po ulicah in agitacijskih lokalih, dočim so morali uradniki naprednega mišljenja garati zanje v uradu! Videli smo nekega Bernika, Fortiča, Lindtnerja, Kristana, Vilenparta in druge take tiče, ki so se nekakaj kar pridušali čez farje. To vam je lep šef, ta pl. Šuklje!

Nemška škodoželjnost. Kranjska hranilnica je lansko pomlad odpovedala mestni občini učne prostore za obrtno šolo v svoji (nekadaj Virantovi) hiši na Sv. Jakoba trgu, ter jih dala adaptirati za Huth-Hansov deklški dekliški zavod in učiteljske „Schulkuratorija“. Ta dva ultra-nemška zavoda bosta imela tam baje brezplačno zavetišče, umetno-obrtna strokovna šola pa si je seveda morala že jeseni iskati prostore v privatni hiši. Slovenec vse le za drag denar, nemškim šolam vse zastoj!

Neumen račun. Naši klerikalci se tolažijo z nado, da bo njih pritožba pri upravnem sodišču ugodno in pozno rešena, ter bodo potem razpisane nove občinske volitve, pri katerih upajo dobiti dva mandata več, in bi bili z Nemci potem absolutni gospodarji. Pa ne bo nič iz te moke!

Deželni uradniki imajo novo službeno pragmatiko. Priznati se mora, da je povsem moderna in v resnici sedanjim razmeram prirojena. V tem oziru pa imajo — kakor se čujejo pritožbe — najzanimivejšo in najnovejšo v celi Avstriji — mestni uradniki ljubljanski. Ne obsega namreč nobenih pravic, nego same dolžnosti. — Novi občinski svet mora to čisto navadno zmes vreči v ogenj in poskrbeti uradništvu za novo pragmatiko.

„Slovenčev“ geografično znanje je strahovito. Napaka se tu pa tam lahko primeri vsakemu listu, ali kar je „Slovenec“ napisal včeraj v posebni izdaji v brzojavkah, pre-sega že vse meje — posebno kar se tiče čeških krajevnih imen. Vseh kozlov ne bomo naštevali, ker jih je

preveč, samo par bolj mastnih. Tako „Slovenec“ ne ve, da se Gödingu češko pravi Hodonin, Pilgramu Pelhřimov, Benesavi Benešov, Bodenbachu Liberec, Mährisch Tribau (pravilno Trübau) Moravska Třebova itd. itd. Dosledno piše „Slovenec“ tudi Preštice, Horažďovice, Hartmanice itd. Če že pri „Slovenecu“ ne poznajo pravih slovanskih krajevnih imen, naj vzamejo vsaj v roke krajevni repertorij, kjer jih bodo našli. Ne vem, kaj bi Slovenci rekli, če bi kak slovanski list pisal Veldes, Rudolfswert, Steinbrück, Marburg itd. mesto pravih slovanskih imen! Po pravici bi bili ogorčeni!

Gališke volitve. Ogerska ima svojo Hrvaško, Avstrija ima Galicijo. Kadar so volitve na Hrvaškem, gredo tja celi polki vojaštva in orožništva, da vzdrže mir. Po jasni pameti sojeno, ni treba pri volitvah nikake obo-rožene sile, kajti ako se vrše volitve pravilno in pošteno, se nihče ne preteplje, ako pa se vrše nepravilno in nepošteno, torej tako, da se del ljudstva razburi, pa so volitve protipostavne in neveljavne. Takih volitev bi vlada sploh ne smela dopustiti. Mi se zgražamo navadno kadar slišimo o volitvah na Ogrskem in Hrvaškem, kjer se pod zaščito znane mažarske vlade vrše nepravilnosti pri volitvah in če ljudstvo protestira, se nastopa proti njemu z orožjem in bajoneti. Ravno take stvari se gode vselej ob volitvah tudi v Galiciji. Včeraj smo prinesli poročilo o groznih dogodkih v Drohobiczu, kjer je bilo 30 ljudi mrtvih in več ranjenih. — Po vsej Galiciji so se pojavljale demonstracije, ki so znak, da se volitve ne vrše postavno. In to nam ne prinaša nikake slave pred svetom.

Konec ljubezni na državnem kolodvoru. Iz Sp. Šiške se nam poroča: Včeraj pop. pred odhodom kamniškega vlaka se je doigral na drž. kolodvoru skrajno mučen prizor. Neki Heinrich Kvedo blizo 30 l. star je imel razmerje z neko deklico iz Kamnika. Iz neznanih razlogov pa ga je ona odslovila. Ljubimec je iz zgolj maščevalnosti svojo ljubimko pri neki gospe v Ljubljani h kateri bi morala priti v službo, tako očrnil, da jo gospa ni sprejela v službo. Dekletu ni drugega preostalo, napotila se je domov. Kratko pred odhodom vlaka pa pride njen kavalirski ljubimec na kolodvor ter dekletu prigovarja, naj gre z njim. Njej pa se je fant tako zagrusil, da ga je kratko odslovila. In sedaj poslušajte kaj je naredil ta kavalir? Tam vpricho ljudi, ki so čakali na vlak je dekletu rekel, da ji je on črevlje kupil, zato ker noče iti z njim, jih mora na mestu sezuti ter mu jih vrniti nazaj. Dekle sprva ni mogla verjeti taki surovosti, a kavalir Heinrich Kvedo je obstal pri tem, da mora vpricho ljudi črevlje sezuti. Dekletu ni drugega preostalo, res je tam vpricho ljudi sezula črevlje ter mu jih izročila. Kavalir je črevlje pobasal v žep a ni veliko manjkalo, da ga niso na mestu pretepli, tako ogorčeni so bili vsi, ki so ta prizor gledali. Dekle se je res bosonoga odpeljala v Kamnik domov. Dekleta torej pozor pred tem kavalirjem!

Razkritja velikih sleparij v Sp. Šiški. Na uredništvo podružnice „Jutra“ v Sp. Šiški je došlo včeraj iz Vodmata nastopno poročilo: O škandalih, ki jih zdaj „Jutro“ razkriva, smo mi že davno slutili, seveda le v toliko, v kolikor smo jih izvedeli tukaj. Ko smo čitali prvo daljše poročilo v „Jutru“, smo kar ostrmeli, da je sedaj tudi hišna gospodinja ga. Kat. Juvan nastopila proti Ani Kranjc. Ostrmeli smo, ker smo vedeli, da sta

si bile obe ženi preje veliki prijateljici in ker smo slutili, da ga. Juvan le radi prijateljstva ne izda, kar je morda vedela o Ani Kranjc. Če ne drugo, je moral biti hišni gospodinj znan tale slučaj: Žena nekega uslužbenca je šla nekoč za dva dni domov na lg. Ana Kranjc ni poznala domačih razmer te žene doma na lgu. Pač pa jih je poznala njena gospodinja gospa Juvan. Ana Kranjc gre h kuharici vpo-kojenega župnika dr. Mauringu se tej predstavi kot sestra one žene ter kuharico, ki je ono ženo dobro poznala, naprosi za 15 K, češ, da je njena sestra težko bolna na pljučah, da je v velikem pomanjkanju ter pošlje njo, sestro, h kuharici, kot njeni prijateljici, da naj ji za božjo voljo pomaga. Dr. Mauringovi kuharici se je ta „sestra“ malo sumljiva zdela, ker je vedela, da je prava sestra njene prijateljice iz lga že pred par leti odšla v Ameriko. Zato ji je tudi rekla: Vi pa niste sestra od Marije R. ... Dozvedna sestra pa ji odgovori: Če ne verjamete tukaj imam pismo od očeta, ki ga ni sam pisal, marveč Gabčevka. Kuharica je pismu verjela ter dala 10 K. Ona pa je zahtevala 15 K. Ko jo je kuharica vprašala za ime, se je izdala kot Francka Potokar iz Novega Vodmata št. 117. Ker je kuharica trdila, da nima več denarja, je „sestra“ odšla. Popoldan pa je zopet prišla, to pot v spremstvu otrok hišne gospodinj Katarine Juvan. Ker tudi to pot ni dobila od kuharice ostalih 5 K, je šla k župniku dr. Mauringu. Ta prečita pismo in ker je tudi on verjel tej slepariji, je dal res 5 K. Bil je pa tako previden, da se je na pismu podpisal z dostavkom, da je tistih 5 K svoji kuharici posodil. Ko je Ana Kranjc ta denar dobila, je v družbi hišne gospodinj vse zapravila, kupila je svinjine, šnopsa, vina, kruha, preostalo ji je le še 74 vinarjev. (Dalje poročamo jutri.)

Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški je v sinočnji seji sklenilo, da svojo prvotno na francoskih okopih nameravano veselico premesti nekoliko bližje, tudi pred vsakim vremenom na varni kraj; in to je edino Bellevue, ali gostilna na lepem razgledu. Veselica se vrši pri vsakem vremenu v nedeljo dne 2. julija. Društvo snuje z ozirom za to premetitev poseben privlačen vspeled. G. Zajec kot imejitelj te od Ljubljancev toliko priljubljene gostilne na res krasnem razgledu, je obljubil, v povzdigo, veselice po svoji najboljši moči prispevati.

Telovadni odsek „Sokola“ na Vačah priredi v četrtek t. j. 29. t. m. na vrtu g. Serkota veliko ljudsko veselico s sledečim vspeledom: Javna telovadba, srečolov, ples in prosta zabava. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za telovadno orodje se dobitnik in preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor. Na zdar!

Radl deževnega vremena prelo-žena vrtina veselica šentpeterskih podružnic Ciril-Methodovih, ki bo združena s proslavo 25 letnih jubileja moške podružnice se vrši v sredo, dne 28. junija t. l. s pričekom ob polu 8. uri zvečer na vrtu hotela Tratinik, „Pri zlati kaplji“, na Sv. Petra cesti. — Ako bi bilo ta dan zopet neugodno vreme, prenese se veselica na soboto, dne 1. julija t. l. K obilnemu posetu vabita najljubneje oba združena odbora.

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo vabi na XXIII. redni občni zbor, ki bo v vrtm salonu restavracije „Pri levu“, Marije Terezije cesta št. 16, dne 28. junija 1911 zvečer ob pol 8. uri. V slučaju nesklepčnosti bo nov občni zbor ob pol 9.

MALI LISTEK.

Odkrita skrivnost.

(Iz češkega časopisa „Narodni Obzor“.)

Ni še dolgo od tega — nekoč na jesen l. 1910 — je izdal iz cerkve izstopivši bivši duhovnik in doktor bogoslovja Fran. Loskot spis „Brezženstvo duhovnikov in njegova zgodovina“ (Volná Myšlenka, s pošto 20 vin.) V uvodu pripoveduje Loskot roman. Mlad mož plemenitega lica mu ga je pripovedoval takole:

„Izza časa moje prve mladosti mi je ostalo v glavi par izrednih spominov. katere sem razumel šele pozneje, popolnoma šele pred nedavnim.“

Spominjam se, da sem kot majhen deček z materjo obiskal nekolikokrat hišo, kjer je poleti stanoval cerkven dostojanstvenik. Bil sem ves navdušen od krasote sobe, v kateri naju je prelat sprejemal. Prelat je bil z nama zelo prijazen; mene je obis-pal s pozornostmi. Ko sem nekoč prenehal pregledovati igrice ter se ozrl okrog sebe, sem zapazil, kako se prelat nekam čudno obnaša napram moji materi — tako se mi je zdelo kot otroku. In začel sem prelata točiti z roko; on pa me je vzel na roke, me gladil in tolažil, — drugič smo bili

zopet na vrtu v uti, kjer se je dogodilo nekaj podobnega, tedaj sem se spustil na prelata z lončkom, iz katerega sem ravnokar izpil kavo.

Čez nekaj časa smo se preselili iz malega mesteca daleč, na drugo stran Češkega, v krasno Pojeserje. In tu sem bil nekoč z materjo v gozdu in oni cerkveni dostojanstvenik je bil tudi tam. Videl sem, kako mati z njim razburjeno govori; prelat ji je dal nekakšne papirje, toda mati jih je raztrgala ter vrgla proč. Pri tem si je jokaje pulila lase z glave. Prelat je one papirje zopet pobiral. Od tedaj ga nisem več videl.

Kmalu nato je moja mati umrla. Ostal sem sam z očetom in dvema bratoma. Tudi ta dva sta umrla. Pa se še spominjam, kako mi je oče nekoč držal glavo pod vodo v ribniku; toda zasilili so se nekakšni glasovi, in jaz sem bil rešen. To je bilo zame dolgo skrivnost. Sedaj pač razumem blazno bolečino očeta, ki ga je gnala do teh dejanj. Tudi se je obesil prijatelj mojega očeta in njegova smrt je bila v zvezi s smrtjo mojih bratov.

Pretekla so leta ...

Pred nekaj časa sem potreboval krstni list. — Stari župnik me povpraša po imenu, katero sem mu povedal.

Stresel se je, pobledel, [za nekaj časa je bil kot hrom. Nato stopi k pisalni mizi, poišče nekaj v predalu in mi prinese pismo — moje matere. Moral bi mi ga bil dati že davno.

Prosil me je jokaje, naj mu oprostim.

Bral sem materino pismo iz neizmerno ganjenostjo. Sporočala mi je, kar mi je tudi župnik potrdil, da je bil moj oče oni cerkveni dostojanstvenik. Ker pa ni mogel splošiti, kar ji je obljuboval in ni mogla preživeti razočaranja, se je zastrupila. Toda predno je umrla, je napisala teh par vrstic, v mrtvaškem listu stoji zapisano, da je umrla vsled otrpnenja pljuč. Tudi to mahinacijo mi je župnik pojasnil.

Oče je vedel za razmerje matere in cerkvenega dostojanstvenika ter je zato spremenil bivališče. Toda tudi na Pojeserje je prelat hodil. Ubogi človek, ta moj oče — rednik.

Letos pred svojo smrtjo mi je oče vse povedal, tudi kako sta umrla moja brata in kdo mu je pri tem pomagal.

Sedaj so vsi udeleženci tragedije, o katerih sem pravil, mrtvi; že davno je umrl oni cerkveni dostojanstvenik — moj oče, pred nedavnim župnik, ki je posredoval njegove stike z mojo materjo in letos nazadnje oni nesrečnež, katerega je pripravil ob življenjsko srečo prelata, kateremu se je pri-

ljubilo zelo lepo lice moje matere. Glede lepote ji baje ni bilo na daleč okrog nobene podobne.

Po njegovi smrti mi ni treba več molčati.

Mladi mož je dokončal, se zjokal in odšel.

Dr. Loskot, bivši katoliški duhovnik, se je zamislil. Poznal je namreč onega cerkvenega dostojanstvenika in spoznal sedaj njegovega sina. Zamislil se je torej nad cerkveno prepovedjo, ki zabranjuje duhovnikom ženitev, namočil pero in napisal špisek proti tej nenravnosti. Zastonj.

Res, da je celibat proti naravi, če se ga kdo drži; in vse, kar je proti naravi, je greh, res je tudi, da je pa celibat še večji greh, če se ga ne drži, ker postaja vir zločinov, na kakršnih zgodovina ni rečna. Toda boj proti celibatu je boj proti sistemu in zato brezuspešen; če bi iz te sestavne zgradbe padla ena opeka, bi se začela rušiti cela zgradba. A ne le po cerkvenih naukih, ampak celo po mnenju treznih zgodovinarjev, kakršni je lord Macanlay (protestant) bo ta zgradba stala do konca svet. Vsi vemo zakaj. Prvi naš buditelj za časa prebuditve, veleuduh Dobrovsky, je izdal spis proti duhovniškemu celibatu in dr. Loskot ni zadnji.

Začetkom tega leta je bila pa odgrnjena skrivnost v romanu, ki ga je čitatelj zgoraj bral. Dne 1. prosinca 1911 je dobilo okrajno glavarstvo v Mladi Boleslavi sledečo vlogo:

Jaz Peter F. P. Hašlar, delavec v Debrji, javljam, da izstopam iz rimsko katoliške cerkve ter ostajam brez veroizpovedanja. Rojen sem 29. rožnika 1876 v Hrastju pri Hrudimu. Spadam v občino Bradice (okraj Mnihoval Gradišče). Moja mati se je imenovala po rodbini Celestina Havlova, pravi moj oče Jožef J. Haš, škof. Mati se je omožila z Vavclavom Hašlarom, ker je pa imela razmerje z Jožefom J. Haisom, je mož od matere odšel in mati se je podala k Jožetu J. Haisu, ki jo je vzdrževal. Čez nekaj časa sem bil rojen jaz, in moj pravi oče je bil Jožef J. Haš, tedaj škof v Kraljevem Gradcu. Upam, da c. kr. okrajno glavarstvo vzame moje naznanilo na znanje in mi ugodno — s spoštovanjem Peter František v Pavl Hašlar v Debrji, 1. jan. 1911.

Kdo bi mogel slutiti, kaj so vse pretrpele osebe, ki nastopajo v tem romanu? Pripuščamo o školu Haisu, da ga je vsaj vest pekla. Toda predstavi si vse živo peklo v Hašlarovem zakonu, ko se je njegova žena čez leta vrnila iz škofove rezidence. Ona se je zastrupila in on bi bil škofovega otroka najraje utopil. Kdo ve,

zvečer v istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki pa bo sklepčen ne glede na število prisotnih zadržnikov.

Pevsko društvo „Slavec“ priredi svojemu ustanovnemu članu č. g. Ivanu Vrhovniku, župniku trnovskemu na predvečer njegovega imendana v petek, dne 23. t. m. ob 9. uri zvečer **podoknico** pred trnovskim župniščem. Po podoknici je prijateljski sestanek v Dražilovi gostilni na Rimski cesti 11.

Velika vrtna veselica slov. trg. društva „Merkur“ se vrši na lepo in zelo okusno okrašenem vrtu „Narodnega doma“ dne 9. julija po sledečem vsposredu: 1. Petje pevskega zbora slov. trg. društva „Merkur“; 2. Godba sodeluje popolna slavna slovenska filharmonija; 3. Ples v areni; 4. Srečolov; 5. Paviljoni za jestvine, pivo, vino, kavarno, slaščičarno itd. — Kakor je videti, nam vže izbran vsposred jasno dokazuje, da se je veselilni odbor z vso vstrajnostjo potrudil, sestavit vabljiv raznovrsten program. Kar mu je bilo le v moči storiti, to je storil, da bo zabava na tej veselici kar najboljša, z eno besedo izborna. Nekaj posebnega bodo prekrasni dobčki za srečolov, ki bodo razstavljeni v posebnem paviljonu. Čuje se tudi vže zdaj veliko zanimanje za to veselico in upati je, da izpade ta naša prireditev lepo, kakor vse prejšnje prireditve našega društva. Posebno pa povdarjamo kar gotovo vsakega presrečno razveseli, da tudi pri tej prireditvi sodelujejo naše vrle, požrtovalne narodne dame. Njih občeznana požrtovalnost nam vže naprej zagotavlja velik, časten uspeh. Toliko le za danes, kmalu Vam povemo še več lepega, ter Vas gotovo presenečimo.

Akad. društvo slov. agronomov „Kras“ na Dunaju priredi svoj 11. redni občni zbor z sredo, dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji Schnitzer, XVIII. Geutzgasse 62 s sledečim vzporodom: 1. Citanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. sprejem novih članov in razdelitev trakov, 4. slučajnosti.

Akad. društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju ima v četrtek 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer v gostilni „Zum Posthorn“, III. Posthorngasse 6, svoj 11. redni občni zbor z običajnim spredom. Slovanski gostje dobrodošli!

Ildrijski diletantje, uprizore dne 25. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani „Sokolskega doma“ v Zürichu, igrokaz „Na starem gradu“ s petjem v 5 dejanjih. Pisal g. Josip Gruđen iz Ildrije. Režijo vodi g. Valo Bratina član slov. gledališča v Trstu. Po predstavi je ples in prosta zabava. Ker je čisti dobček namenjen Sokolskemu domu v Zürichu, uljudno vabijo za polnoštevno udeležbo prireditelji.

Konkurenčni boj iz Doba pri Domžalah smo dobili: Tu sta se slučajno nalezla zastopnika dveh železninskih tvrdk, ki sta oba po svoje hvalila blago svojih gospodarjev. Šlo je namreč za kosilne stroje. Ker pretekanja ni hotelo biti konca, se je sklenilo vprico nebrojnih poslušalcev, preizkusiti kosilnici obeh tvrdk in glej, zmagovala je pristna ameriška kosilnica z imenom „Deering“, dočim je konkurenčna podlegla in klavirno zapustila bojno polje. Z veseljem moramo tedaj konstatirati, da so kosilnice „Deering“, kar se tiče deložmožnosti, najboljše in stojijo danes na vrhuncu vseh drugih sličnih ponaredb. — Pripomniti je še treba, da se dobivajo te izvrstne, neprekosljive kosilnice z imenom „Deering“ edino le pri občeznani trgovini z železnino in poljedelskimi stroji Fr. Stupica v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Opazovalec.

Oni neznanec, ki je na torek dne 2. maja 1911 od pol 3. do pol 6. ure

kakšni črni zločini se skrivajo za opombo o smrti obeh bratov! Preostala je sedaj edina priča črne kronike, Peter, delavec v Debrži, in ta je zapustil cerkveno družbo, ki mu je tako postala na zemlji. On, ki je kot deček letal v škofiji, palači svojega očeta, je sedaj ubogi delavec. Ostala mu je le tema v duši in kletve v ustih.

Tako poraja cerkev svoje sovražnike, a ona jih išče v napredku in prevratnih naukih. Da, so na svetu prevratni nauki, pa ne takšni, proti kakršnim pridigujejo duhovniki, temveč takšni, kakršne nosi v prsih Peter Hašlar.

Otrok prevratnih naukov je tudi slikar Fran Kupka. V življenjepisu, katerega je pravil J. J. Macharju — glej Macherjevo Proza iz let 1904 do 1905 — priznava Kupka, da je duhovnikov otrok. Ko je bil deček, so ga tuji ljudje s tem tudi zmerjali. Bil je sin meniha iz Strahovskega samostana v Pragi. — Samo da je Kupka kot izobraženeц in slikar svoje mnenje o cerkvi znal temeljiteje izraziti, kot Hašlar. Otroci duhovniškega celibata so priče — proti cerkvi.

popoldne pil v gostilni pri Črnem medvedu (gostilna g. Gašperja Bolta) v Ljubljani Rimska cesta št. 17 četrt litra vina, za katerega je pustil odhajajoč na mizi 24 h, bil je nehoti priča sicer morda zanj brezpomembnega sicer pa zelo važnega dogodka. Prosim uljudno tega znanca, da se v svrhu pojasnil in pogovora zgledi v moji pisarni. Ta neznanec je bil srednje postave, star okrog 26—28 let z brkami kostanjeve barve in sicer pa obrat. Nosil je zelen plišast klobuk in temno podolgem črtasto obleko ter napravil utis boljšega delavca. Ako bi morda kdo izmed slavnega občinstva zamogel dati o tem neznancu kaka nadaljna pojasnila, ga istotako uljudno prosim, da to sporoči v moji pisarni. Za važna in zanesljiva pojasnila določena je od interesanta tudi precejšnja nagrada. — Dr. Emil Starč, Ljubljana, Sodna ulica 3.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Oddelek Slovenske filharmonije koncertira danes pri večernih predstavah od 7. ure naprej v Elektrodinografu „Ideal“. Ob ugodnem vremenu od 9. ure naprej na vrtu hotela „Malič“.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Posledice sedanjih državnozborskih volitev.

Dunaj, 21. junija. Posledice volilnega rezultata se že kažejo. Danes je demisijski trgovski minister dr. Weißkirchner, ki je propadel na Dunaju v obeh okrajih. Bienerth je demisijski sprejel in jo tudi jutri predloži cesarju v potrditev. Trgovinski portfelj se ne bo takoj oddal, ampak bo začasno prevzel vodstvo sekcijski šef dr. Mataja, ki je bil tudi za časa Bienerthovega uradniškega ministrstva trgovski minister. Tudi stališče notranjega ministra grofa Wickenburga je silno omajano in sicer radi krvavih volilnih dogodkov v Drohobiču v Galiciji. Krivda na nesreči zadene namreč edino njega, ker ni hotel sprejeti opozicijske deputacije, ki ga je hotela informirati o vseh poljskih slučajih. Odstopil bo tudi železniški minister prof. Glombinski, ker je bila njegova stranka v Galiciji popolnoma poražena. V krščansko-socialnih krogih vlada proti Bienerthu in grofu Wickenburgu velikansko ogorčenje, češ da sta samo ona dva kriva poraza krščanskih socialcev na Dunaju. Splošno se sodi, da se bo pričel v Avstriji popolnoma nov kurz, ker so bile vse konservativne stranke pri volitvah docela poražene. Te vesti potrjuje tudi iz avstrijskega zunanjega ministrstva dobro informirana „Vossische Zeitung“, ki trdi, da bo napočila v Avstriji popolnoma nova doba in da bodo o njeni usodi odločevale sedaj napredne stranke.

Dosedanji volilni rezultat.

Dunaj, 21. junija. Dosedaj je odanih 443 mandatov; nadaljne volitve se vrše edino še v Galiciji in Dalmaciji. Konstelacija je sledeča: Nemški „Nationalverband“ 104, socialni demokrati 80 (brez galicijskih), napredni Čehi 74, krščanski socialci in nemški konservativci 76, Jugoslovani 36, Italijani 16, češki klerikalci 7, Rumuni 5, dunajski svobodomiselnici 5, Vsenemci 4 mandate, dva divjaka in en žid.

Državni zbor.

Dunaj, 21. junija. Državni zbor bo sklican 11. julija. Kakor se poroča ga ne bosta otvorila niti cesar niti prestolonaslednik, ampak kak nadvojvoda. Prestolonaslednik je namreč vsled poraza klerikalnih strank popolnoma konsterniran.

Dogodki v Drohobiču.

Dunaj, 21. junija. V Drohobiču zvrčajo vso krivdo na krvavih dogodkih na notranjega ministra grofa Wickenburga, ki ni hotel sprejeti opozicijske deputacije, katere je hotela protestirati proti sleparijam od strani Poljakov in tudi ni hotel odpraviti nezakonitosti. Vojaške oblasti v Lvovu odklanjajo vsako odgovornost, ker stoje na stališču, da so odvisne od političnih oblasti. Kakor se uradno poroča, je dosedaj ustreljenih in ranami umrlih skupno 22, težko ranjenih pa 53. Natančnih podatkov pa ni mogoče dobiti, ker pokopujejo vsakega mrtveca popolnoma na tihem.

Ožja volitev v Galiciji.

Krakov, 21. junija. Pri današnji ožji volitvi v IX. političnem okraju (Krakov) je zmagal socialni demokrat dr. Marek proti Vsepoljaku Dobrzinskemu.

Razne vesti.

*** Koliko potrošijo lna dan vojske evropskih velesil.** Kako silne množine živeža potrošijo na dan vojske evropskih velevlasti, to si more komaj predočiti oni, ki se s temi stvarmi ne ukvarja. Vojske Avstro-Ogrske, Nemčije, Italije, Francije, Angleske in Rusije štejejo v mirnem času med 3 milijone vojakov, ki potrošijo na dan 45.000 q kruha, 30.000 q mesa, 15.000 q konserv, 6000 q riža, 1800 q sladkorja, 1800 q slanine, 1440 q kave in 1200 q soli. Poleg tega potrošijo na dan 7500 hl vina. Poleg Italije daje namreč tudi Francoska soojim vojakom vino. Niso pa tu navedene silne množine krompirja in zelenjave, ker manjkajo točni podatki. No, že ti podatki kažejo, kako silni so stroški moderne vojne, ko so že tako viso stroški vojske v mirnem času, izračunano je, da bi vojna, v kateri bi sodelovalo vseh šest evropskih velesil, stal te države vsak dan nad 180.000.000 K.

*** Diazovi milijoni.** V zadnjih 14 dneh je poslal predsednik Diaz približno deset milijonov dolarjev v New York. Banka Lazard, ki ima mednarodne zveze, je bila prevzela odgoviljatev denarja. To kaže, da Diaz resno misli na svoj odstop. Predsedniki južnoamerikanskih republik se navadno na ta način pripravljajo na odstop, ako njim vsled revolucije v deželi postanejo tla prevroča. Castro, predsednik Venezuele, je na isti način spravil denar v inozemstvo v varstvo. Denar, ki ga je banka Lazard poslala v Assay Office v New Yorku, je popolnoma nov in še ni bil v cirkulaciji. V Assay bodo ves denar raztopili. To se zgodi zaradi tega, da ga mehiška vlada ne bode mogla identificirati kot mehiški denar in morda zahtevati povrnitev.

*** Dva nova slovanska lista.** Na Kralj. Vinogradih pri Pragi je začel izhajati ruski mesečnik „Ruski Obzor“ pod uredništvom Vjačeslava Mencla, v Peterburgu pa časopis „Slaviansvo“, organ novoslavistov. Oba časopisa se bota pečala z vprašanji slovanske vzajemnosti.

*** Nesrečen skok v vodo.** Sedemnajstletni študent trgovske šole v Pešti, Josip Ssipcsala je na prošnjo dobil od policije dovoljenje, da sme skočiti z Elizabetnega mosta, ki je visok okoli 30 metrov, v Donavo. Svojo produkcijo je napravil v soboto, ampak tako nesrečno, da se je ubil.

*** Prve vilice in žlice.** V starem veku Rimljani in Grki niso rabili ne vilic, ne žlic; jedila so jemali s krožnikov z roko. Vilice so se rabile prvič pred 900 leti. Takrat se je imela poročiti neka princeznja z beneškim knezom. Za svojo poročno pojedino je dala napraviti srebrne vilice in zlato žlico. S tem je vpeljala novo modo, ki se je kmalu udomčila v bogatejših rodbinah.

*** Domnevani zakladi na morskem dnu** so imeli vedno veliko privlačno moč. Svoj čas se je sestavila celo delniška družba za dviganje zakladov francoskih vojnih ladij, ki so se potopile v abonkiskem zalivu; toda dividend ni izplačala nobenih. V obanskem zalivu je potopljena španska ladja, ki so jo tudi izkušali potegniti z zakladi vred iz morja. Tudi na nizozemskem obrežju izkušajo potegniti iz morja zaklade potopljenih lesenih fregat.

*** V parlamentu — brez hlač.** Madridski poslanec Colantes je zadnjič v španskem parlamentu govoril o novih davkih. Med govorom se mu je odpel hlačni jermen in hlače so mu zlezle dol. On pa se zato ni brigal in je govoril dalje. Ko je končal, je bilo burno odobravanje in njegov predlog je bil sprejet.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službo, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 30 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Zanesljiva raznašalec sprejme takoj L. Schwenner, knjigotržec, Ljubljana, Prešernova ulica št. 3. 195/3—1

Lepo pohištvo se takoj proda. Poizve se pri brivcu Rimska cesta 19. 355/1—1

Pisna formoska, pet mesecev stara, angleske pasme se proda. Naslov pove Prva anonimna pisarna. 356/1—1

Kres na Drenkovem vrhu gori v petek zvečer dne 23. t. m. ob pol 9. uri. V slučaju neugodnega vremena gori v soboto. Cenjeno občinstvo se vljudo vabi. 204/1—1

Gospodična, tujka, išče meblvano sobo s posebnim vzhodom, neodvisno, prosta uporaba sobe brez nadziranja pogoj. Ponudbe pod „Tudi izven mesta“ na Prvo anonimno pisarno v Ljubljani. 57/3—1

KORESPONDENCA.

Gospod B. Hvala! Tako mi je pa nemo goče. — Pozdravlja M. 203/1—1

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlože, ako

inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljše sredstvo 5 kg franko K 4.50

Br. Novakovič, Ljubljana.

Danes in vsak dan v park - hotelu

Tivoli

po dva koncerta Slovenske Filharmonije.

Začetek ob 1/24. popoldne in ob 1/28. zvečer.

Vstop prost.

L. ljubljansko uradniško gospodar. društvo.

Vabilo

na

XIII. redni občni zbor

ki bo v vrtnem salonu restavracije pri „LEVU“, Marije Terezije cesta št. 16, dne 28. junija 1911 zvečer ob pol 8. uri.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Gospodarstveno poročilo za leto 1910.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta in njegov predlog o absolutoriju za leto 1910.
4. Eventualna prememba pravil.
5. Nadomestne volitve.
6. Eventualni predlogi.

V slučaju nesklepnosti bo nov občni zbor ob pol 9. zvečer v istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki pa bo sklepčen ne glede na število prisotnih zadržnikov.

Društveno načelnništvo.

Najboljše odgovori „Slovcu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Neprekosljivi ameriški

kosilni stroji „Deering“

najboljše mlatilnice, čistilniki za žito, stiskalnice za grozdje in sadje, črpalke za vodo, vino in gnojnico, ter vsa druga železnina se dobi pri tvrdki

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta šte. 1.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stanič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast. Poštni trg,
Mož, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ereigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Dober igralec

na harmonike želi službe v kaki gostilni v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Igralec“ na upravništvo „Jutra“.

Radi preselitve se proda dobro idoča

kantina

ob Gruberjevem prekopu. Poizve se na Ambroževem trgu št. 7 v gostilni.

Pridnega in poštenega

učenca

sprejme takoj v trgovino mešane stroke in deželni pridelki Friderik Skušek, Metilka, Dolenjsko.

Nova vila

v Zgor. Šiški, na jako lepem razgledu

se odda v najem

eni ali več strankam, eventualno se tudi proda po jako ugodni ceni. —

Anton Remec, Sp. Šiška

Brivska ulica 264.

Blagajničarka

se sprejme v neko tukajšjo kavarno.

Več se poizve v upravništvu „Jutra“.

POZOR! IPOZOR!

Pod Stolom

V Mostah pri Žirovnici na Gorenjskem se oddajo lepa

stanovanja

s celo opremo, ali tudi brez nje. Kraj je jako romantičen, samo 8 minut oddaljen od kolodvora, z lepimi izprehodi ter velikim vrtom. Og. tujcem jako priporočljivo. Natančnejša pojasnila daje: Viktor Baloh, trgovec, Moste p. Žirovnica, Gorenjsko.

Cognac Star, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljši sredstvo za slabotne in rekonvalescente. Dobi se edino pri trvdki: BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

L. J. Fröhlich sobni slikar in plesarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo Ljubljana, Hrenova ulica 17. Poštno-hranilnični račun št. 67.626.

Diplomirani krojač Anton Presker Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek.

Podružnica „Jutra“ za Sp. Šiško in okolico (v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177, sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročnino itd. Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

K. JURMAN Edini oblastveno izprašani optik in strokovnjak Ljubljana, Šelenburgova ul.

Ceneni fotografski aparati! Popolni fotogr. aparati, dajoči z jamčeno dobre slike, s ploščami, papirjem, kemikalijami in učno knjigo: velikost slik 6x9 cm K 1-90, 9x12 cm K 3-30, 5-70, 9-70 itd. (poština posebej). Eksaktni krasotni aparati in dvojni anastigmati nedosežno poceni. Rabljeni aparati in objektivni znanosti trdki po zelo zmernih cenah. Glavni centri 130 strani debeli in zaznamki priložnostnih nakupov zastoj.

Elfr. Birnbaum, tovarna fotogr. aparatov, Hirschberg, 327, Češko.

Za slaščičarno se išče zanesljiv

hlapec

ki je — če le mogoče — že služil v slaščičarni.

Ponudbe na upravništvu Jutra.

Lastno založništvo. Muzikalije. 2 nova moderna Seifert - biljarda.

Kavarna „Central“ na sv. Petru nasipu 37 je vso noč odprta.

Solidna postrežba. Slav. občinstvu se toplo priporoča s spoštovanjem Štefan Miholič, kavarnar.

2 nova moderna Seifert - biljarda.

kavarno ali restavracijo

pripravljeni lokali na ugodnem kraju z velikim prostorom za vrt se oddajo. Naslov pove „Prva anonimna pisarna“.

Zaradi minule sezije so cene oblek za gospode, dame, dečke in deklice veliko znižane. „Angleško skladišče oblek“ O. Bernatović Ljubljana, Mestni trg 5.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.	Kustrin, Breg.
Državni kolodvor.	Tenente, Gradaška ulica.
Blaž, Dunajska cesta.	Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sever, Krakovski nasip.	Šitar, Florjanska ulica.
Pichler, Kongresni trg.	Blaznik, Stari trg.
Češark, Šelenburgova ulica.	Nagode, Mestni trg.
Dolenec, Prešernova ulica.	Kane, Sv. Petra cesta.
Fuchs, Marije Terezije cesta.	Treo, Sv. Petra cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.	Kušar, Sv. Petra cesta.
Šubie, Miklošičeva cesta.	Podboj, Sv. Petra cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.	Elsner, Kopitarjeva ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.	Bizjak, Bohoričeva ulica.
Šenk, Resljeva cesta.	Remžgar, Zelena jama.
Kotnik, Šiška.	Šič, Zaloška cesta.
Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.	Sveteek, Zaloška cesta.
Košir, Hišlerjeva ulica.	Jamšek, Tržaška cesta.
Stiene, Valvazorjev trg.	Štravs, Škofja ulica.
Sušnik, Rimska cesta.	Zadel, Karlovska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.	Likar, Glince.
Kleinstejn, Jurčičev trg.	Sterkovič, Dunajska cesta.
Wislak, Gosposka ulica.	

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

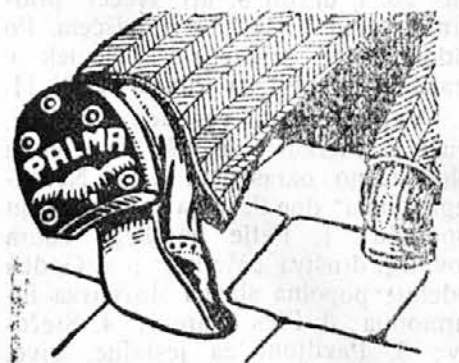
Lastno založništvo. Muzikalije. **Najmodernejša črke. Litografija.** Telefonska št. 118. Poštne hranilnice št. 76.307.

„S L A V I J A“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860-53. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko - narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12. Pisarne so v lastni bančni hiši.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Del. glavica: K 5.000.000. Rez. fond nad K 610.000. Stritarjeva ulica št. 12. Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici. Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Naročajte in kupujte „JUTRO“! Izvod samo po 6 vinarjev.

Tečem in kupim samo prave Palma-kavčukove podpetnike.

Najbolj varno naložen denar! **Največja slovenska hranilnica!** Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K. Rezervni sklad nad 1.200.000 kron. Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica št. 3. sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/2 %, brez odbitka. Nevzdržene obresti pripadajo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vlohe knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar. Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti. Za varnost naloženega denarja jamči z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem. Za varčevanje ima vpeljane hčne domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo. Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/2 %. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.